

ÎNCHEIERE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Brijații Petru și avocatul lui Vasilachi Alexandru, de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și de SRL „O CLIPA-MS”, prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu,

în cauza civilă la cererea înaintată de Brijații Petru către SRL „O CLIPA-MS” și Mîslițchii Mihail, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Peții cu privire la restituirea sumelor, repararea prejudiciului, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Brijații Petru, admisă cererea de apel depusă de SRL „O CLIPA-MS” și Mîslițchii Mihail, casată parțial hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii pretențiilor înaintate față de Mîslițchii Mihail, în această parte fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a pretențiilor, iar în rest hotărârea fiind menținută,

c o n s t a t ă:

La 04 august 2016, Brijații Petru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată (concretizată pe parcurs) împotriva SRL „O CLIPA-MS” și Mîslițchii Mihail, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, solicitând încasarea în mod solidar din contul pârâților a contravalorii serviciilor prestate necorespunzător în sumă de 206 000 lei și 4 550 euro, a prejudiciului moral în sumă de 300 000 lei, a sumei de 253 796,88 lei, stabilite conform raportului de constatare tehnico-științific, a sumei de 10 281,94 euro conform recipisei de împrumut din 17 august 2013, a penalității în baza Legii cu privire la protecția consumatorului în sumă de 3 708 000 lei și 81 900 euro și obligarea SRL „O CLIPA-MS” să evacueze cazanul care îi aparține, cu repararea prejudiciului cauzat pentru păstrare și pază, cât și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 21 000 lei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 05 august 2013, între Brijații Petru și SRL „O CLIPA-MS”, în persoana administratorului Mîslițchii Mihail, a fost încheiat contractul nr. 35 cu privire la executarea lucrărilor de montare a sistemului de încălzire autonomă, potrivit căruia clientul a însărcinat antreprenorul, iar antreprenorul și-a asumat obligația de montare a sistemului de încălzire individuală la imobilul din strada XXXXXX, 57, or. XXXXXX, mun. Chișinău, care aparține acestuia.

Potrivit reclamantului, în momentul încheierii contractului, părțile au evaluat prețul de deviz la suma de 96 690 lei, sub rezerva că în eventualitatea depistării necesității executării unor lucrări suplimentare, neincluse în documentația de deviz inițială, această sumă va fi revizuită. Suma de 96 690 lei este formată din lista bunurilor și lucrărilor enumerate în devizul comercial nr. 05/08/2013 - numerotație corespunzând datei calendaristice în care au fost stabilite condițiile contractului nr. 35 din 05 august 2013, iar termenul de executare a lucrărilor a fost stabilit de la 09 august 2013 până la 23 august 2013.

Reclamantul a invocat că condițiile de plată au fost stabilite prin achitarea unui avans în sumă de 50 000 lei, care a fost plătit la 05 august 2013, iar la 20 august 2013, a fost plătită și cea de a doua tranșă în sumă de 50 000 lei, fapt confirmat prin înscrierile aplicate de pârâțul Mîslițchii Mihail pe pagina 2 a contractului.

De asemenea, părțile contractante au decis extinderea lucrărilor care urmau a fi executate, iar pe lângă sarcina stabilită în pct. 1.1. al contractului, de către părți a fost convenit asupra încredințării pârâților să execute lucrări suplimentare la sistemele de apeduct, canalizare, încălzirea podelelor, cu procurarea de dispozitive și echipamente în sumă totală de 206 000 lei și 4 550 euro. Recepția sumelor indicate în cuantumul dat este probată prin înscrierile executate de către pârâțul Mîslițchii Mihail pe pagina 2 a Contractului nr. 35 din 05 august 2013 și separat – Lista lucrărilor executate, pe ambele documente fiind aplicată atât semnătura pârâțului Mîslițchii Mihail, în calitatea sa de director al SRL „O CLIPA-MS”, precum și ștampila societății.

Astfel, la 05 august 2013, pârâții au primit suma de 50 000 lei, la 20 august 2013, au primit 50 000 lei, la 03 septembrie 2013 au primit 4 550 euro și 30 000 lei, la 28 septembrie 2013, au primit 20 000 lei, la 01 octombrie 2013, au primit 30 000 lei, la 06 noiembrie 2013, au primit 16 000 lei și la 24 noiembrie 2013, au primit 10,000 lei.

Totodată, reclamantul a relatat că referitor la lista lucrărilor executate a fost întocmit actul nr. 44/2013 pentru serviciile de montare la prima etapă a rețelelor de încălzire în sumă de 90 854 lei, actul nr. 44/1/2013 pentru serviciile de montare a rețelelor de apeduct și canalizare în sumă de 32 327 lei, actul nr. 51/2013 pentru serviciile de montare la a doua etapă a rețelei de încălzire în sumă de 10 315 lei, actul nr. 52/2013 pentru apeduct și canalizare etapa a doua în sumă de 10 315 lei, actul nr. 57/2013 pentru șemineu și canalizarea exterioară în sumă de 57 117 lei și actul nr. 71/2013 pentru pregătirea de iarnă în sumă de 2 333 lei, iar suma totală încasată a fost de 206 000 lei.

Mai mult, Brijații Petru a indicat că referitor la suma de 4 550 euro, i-a fost eliberată de către pârâți Lista bunurilor procurate, semnată de către pârâțul Mîslițchii Mihail, în calitate de director al SRL „O CLIPA-MS”, cu aplicarea ștampilei acestei persoane juridice. Această sumă a fost plătită pârâților pentru procurarea și montarea setului de echipament indicat în Lista bunurilor procurate, însă pârâții nu au întocmit

un contract distinct pentru aceste bunuri, invocând precum că această tranzacție este acoperită de prevederile pct. 2.1. și 2.2. ale contractului nr. 35 din 05 august 2013, iar întru confirmarea faptului recepției acestei sume de bani, pârâțul Mîslițhii Mihail a efectuat înscrierea respectivă pe pagina 4 a contractului.

Reclamantul a mai indicat că lucrările au fost demarate de către pârâți în termen, însă executarea acestora a fost tergiversată și sistată de către aceștia pe motive neimputabile, ulterior fiind abandonată executarea lucrărilor la imobilul de pe strada XXXXXX, 57, orașul XXXXXX, municipiul Chișinău.

Brijații Petru a invocat că în pofida exercitării căii prealabile prin reclamațiile din 15 februarie 2015, 10 mai 2015 și 22 iulie 2015, remise prin scrisorile recomandate nr. 2012700839 din 13 martie 2015, nr. 2012767774 din 15 aprilie 2015 și nr. 2012829394 din 22 iulie 2015, pârâțul Mîslițhii Mihail, în calitate de director al SRL „O CLIPA-MS”, a refuzat examinarea și soluționarea pretențiilor consumatorului, iar prin scrisoarea nr. 31 din 07 august 2015, a negat faptul prestării serviciilor și executării antreprizei la bunul imobil menționat, premergătoarele răspunsuri nr. 24 din 01 aprilie 2015 și nr. 25 din 23 aprilie 2015, fiind lipsite de substanță.

Pe parcursul cercetării circumstanțelor cazului, a fost depistat faptul că SRL „O CLIPA-MS” nu dispune de licență și nu este autorizată pentru asamblarea cazanelor pe biomasă în cadrul planului de subvenționare destinat gospodăriilor casnice.

Suplimentar, reclamantul a specificat că raporturile juridice stabilite între el și pârâții Mîslițhii Mihail și SRL „O CLIPA-MS” cad sub incidența prevederilor Legii cu privire la protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2003, iar obligațiile caracteristice asumate de către pârâți corespund antreprizei și prestării serviciilor, adică prevederilor art. 931-979 din Codul civil. Însă, prin inacțiunile pârâților de a executa integral, calitativ, în termen convenit serviciile asumate, consumatorului i-au fost încălcate interesele economice, definite de Legea privind protecția consumatorilor ca „totalitatea cerințelor înaintate de consumator față de vânzător, prestator privind remedierea sau înlocuirea gratuită sau obținerea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător și privind repararea prejudiciului cauzat, precum și alte cerințe ce țin de interesul material al consumatorului”.

Prin hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mîslițhii Mihail și SRL „O CLIPA-MS” în beneficiul lui Brijații Petru a cheltuielilor necesare pentru lucrările de renovare a rețelelor sanitare și repararea încăperii în sumă de 253 796,88 lei, conform raportului de constatare tehnico științifică, a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 10 000 lei. Totodată s-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mîslițhii Mihail și SRL „O CLIPA-MS” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 7 613,90 lei. În rest, pretențiile înaintate au fost respinse.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Brijații Petru și s-a admis apelul declarat de Mîslițhii Mihail și SRL „O CLIPA-MS”, a fost casată hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere ca tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de Brijații Petru. S-a dispus încasarea din contul lui Brijații Petru în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 25 000 lei. S-a dispus încasarea din contul lui Brijații Petru în beneficiul lui Mîslițhii Mihail a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 3 500 lei și a cheltuielilor pentru

achitarea taxei de stat în sumă de 2 000 lei. S-a dispus încasarea din contul lui Brijatfi Petru în beneficiul SRL „O CLIPA-MS” a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 3 500 lei.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de Brijatfi Petru și avocatul lui Vasilachi Alexandru, de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, fiind casată decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Brijatfi Petru, admisă cererea de apel depusă de SRL „O CLIPA-MS” și Mîslițhii Mihail, casată parțial hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii pretențiilor înaintate față de Mîslițhii Mihail, în această parte fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a pretențiilor formulate față de Mîslițhii Mihail, în rest hotărârea fiind menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, Mîslițhii Mihail, în calitate de administrator al SRL „O CLIPA-MS”, nu poate răspunde civil, pentru neexecutarea obligațiilor asumate de societate față de clienții săi, în particular, față de Brijatfi Petru, în calitate de consumator, care a contractat și achitat servicii ce au fost acordate de numita persoană juridică. Or, nici legislația civilă, și nici legislația din domeniul protecției consumatorului, nu reglementează, nu permit și nu instituie un mecanism de răspundere civilă a administratorului pentru faptele (acțiunile/inacțiunile) persoanei juridice pe care o reprezintă și conduce în raport cu consumatorii în caz de neexecutare, executarea necorespunzătoare sau întârziată a obligațiilor asumate de presatorul de servicii. Mai mult, Curtea de Apel Chișinău a accentuat că nici Brijatfi Petru, și nici instanța de judecată, primul în motivarea acțiunii, iar ultima în motivarea hotărârii, nu au indicat temeiul de drept în baza căruia Mîslițhii Mihail, în calitate de administrator al SRL „O CLIPA-MS”, urmează să răspundă solidar cu societatea pentru executarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate de societate în raport cu consumatorul Brijatfi Petru. Urmare a acestui fapt Colegiul a conchis că instanța de fond incorect a admis pretențiile reclamantului Brijatfi Petru, chiar și parțial, față de pârâtul Mîslițhii Mihail, urmare a cărui fapt a intervenit în această parte în hotărâre, cu corectarea erorii admise.

Cu referire la apelul declarat de Brijatfi Petru, privind quantumul sumelor încasate și respingerea de instanță a acțiunii în partea încasării sumelor cu titlu de împrumut, prejudiciu și penalități calculate în baza Legii cu privire la protecția consumatorului pentru executarea defectuoasă a lucrărilor, Colegiul a considerat concluzia instanței de fond ca fiind una corectă.

Cu referire la tardivitatea acțiunii, instanța de apel a constatat că reclamantul nu a omis termenul de prescripție de adresare cu acțiune în instanță, deoarece nici SRL „O CLIPA-MS”, nici Mîslițhii Mihail, nu au prezentat instanței un act care să demonstreze transmiterea și să indice data primirii de către beneficiar a lucrărilor contractate. În atare circumstanțe, Colegiul a atestat că termenul de adresare cu acțiune pentru Brijatfi Petru a început să curgă de la expirarea termenului acordat potrivit notificării expediate, prin intermediul căreia a solicitat îndeplinirea obligațiilor asumate din partea SRL „O CLIPA-MS”. Astfel, instanța de apel a conchis că reclamantul a sesizat instanța de judecată în interiorul termenului de prescripție, în speță lipsind premise pentru a fi respinsă acțiunea pe motiv de tardivitate.

La 28 ianuarie 2021, Curtea de Apel Chișinău a emis o decizie suplimentară, prin care a încasat din contul lui Brijații Petru în beneficiul lui Mîslițchii Mihail, cheltuielile de judecată compuse din plata pentru serviciile avocatului acordate în prezenta cauză civilă, în sumă de 2 000 lei.

La 19 februarie 2021, Brijații Petru și avocatul lui Vasilachi Alexandru au contestat cu recurs decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și decizia suplimentară din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, casarea parțială a deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii apelului depus de Brijații Petru și admiterii apelului lui Mîslițchii Mihail și SRL „O CLIPA-MS”, casarea hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea neadmiterii pretențiilor din acțiune, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor formulate.

La 26 februarie 2021, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a înaintat recurs împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei suplimentare din 28 ianuarie 2021, solicitând casarea deciziei din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, casarea parțială a deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii apelului depus de Brijații Petru și admiterii apelului lui Mîslițchii Mihail și SRL „O CLIPA-MS”, casarea hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea neadmiterii pretențiilor lui Brijații Petru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor formulate.

În motivarea recursului, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La 01 martie 2021, SRL „O CLIPA-MS” prin intermediul avocatului Glușenco Eugeniu, a depus recurs asupra deciziei suplimentare din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, precum și a hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acestora în partea în care a su fost admise pretențiile lui Brijații Petru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii; încasarea de la Brijații Petru în beneficiul lui Mîslițchii Mihail și SRL „O CLIPA-MS” a cheltuielilor de judecată. În motivarea recursului, s-a referit la netemeinicia pretențiilor reclamantului și concluziile eronate ale instanțelor inferioare.

La 22 aprilie 2021, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a depus referință la cererea de recurs înaintată de SRL „O CLIPA-MS”, prin care a solicitat respingerea cerințelor recurente.

La 23 aprilie 2021, Brijații Petru și avocatul lui Vasilachi Alexandru au depus referință la cererea de recurs înaintată de SRL „O CLIPA-MS”, solicitând

respingerea cerințelor recurente. Iar la 26 aprilie 2021, recurentul Brijați Petru a depus o cerere de completare a referinței din 23 aprilie 2021.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Brijați Petru și avocatul lui Vasilachi Alexandru, de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și de SRL „O CLIPA-MS”, prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu, sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 29 octombrie 2020 și expediată participanților la proces la 30 decembrie 2020 (f.d. 17, 18, vol. IV). Astfel, având în vedere faptul că recursurile declarate împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău au fost înregistrate la 19 februarie 2021, 26 februarie 2021 și 01 martie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență,

care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de Brijațîi Petru și avocatul lui Vasilachi Alexandru, de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și de SRL „O CLIPA-MS”, prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Brijațîi Petru și avocatul lui Vasilachi Alexandru, de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și de SRL „O CLIPA-MS”, prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Victor Burduh